BIBLICKÉ STRETNUTIA II

Roztržky v Korintskej Cirkvi
1Kor 1,10-17

Úvodná modlitba

Nebeský Otče, s vierou berieme do rúk Sväté písmo. Veríme, že obsahuje slová, ktoré majú byť svetlom na životnej ceste. Bože, Duch Svätý, ty si vnukol svätopiscom, čo majú napísať; prosíme ťa, pomáhaj nám pochopiť všetky tieto slová a daj nám silu podľa nich žiť.

Pane Ježišu, dvom emauzským učeníkom horelo srdce, keď si im vysvetľoval Písmo. Rozohrej aj naše srdcia láskou k tebe, keď budeme čítať Sväté písmo, a daj, nech ťa stále hlbšie poznávame. Svätí Cyril a Metod, vy ste prví preložili Sväté písmo do reči našich predkov. Vyproste nám lásku k Svätému písmu a odhodlanosť stvárňovať podľa neho celý náš život.

Úvod

Skutky apoštolov viackrát hovoria o vzťahoch medzi kresťanmi v prvotnej Cirkvi v Jeruzaleme a opisujú ich pozitívne (všetko majú spoločné, milujú sa, schádzajú sa na modlitbách). Tieto texty sa často využívajú aj ako kazateľský príklad a povzbudenie, aby sme aj my napodobňovali takéto správanie. V Sk máme tri takéto texty:

I. Sk 2,42-47 Vytrvalo sa zúčastňovali na **učení apoštolov** a na **bratskom spoločenstve**,
na lámaní chleba a na modlitbách. 43 Všetkých sa zmocňovala bázeň; prostredníctvom
apoštolov sa dialo **množstvo divov a znamení**. 44 Všetci, čo uverili, boli pospolu a **všetko**
mali spoločné. 45 Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako
kto potreboval. 46 Deň čo deň svorne **zotrvávali v chráme**, po domoch **lámali chlieb** a s
radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm. 47 Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A
Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení.

II. Sk 4,32-35 Množstvo veriacich malo **jedno srdce a jednu dušu**. A nik z nich
nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale **všetko mali spoločné**. 33 **Apoštoli veľkou**
silou vydávali svedectvo o zmŕtvychvstaní Pána Ježiša a na všetkých spočívala veľká milosť,
34 veď medzi nimi nebolo núdzneho, lebo všetci, čo mali polia alebo domy, predávali ich, a čo
za ne utŕžili, prinášali 35 a kládli apoštolom k nohám, a rozdeľovalo sa každému podľa toho,
kto ako potreboval. Aj Jozef, ktorému apoštoli dali meno Barnabáš, čo v preklade znamená
Syn útechy, levita, rodom Cyperčan, 37 mal roľu, predal ju a peniaze priniesol a položil
apoštolom k nohám.

III. Sk 5,12-16 Rukami apoštolov sa dialo **množstvo znamení a divov** medzi ľudom.
Všetci svorne **zotrvávali v Šalamúnovom stĺporadí**. 13 Ale nik iný sa k nim neodvážil
pripojiť, no ľud ich velebil 14 a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké
množstvo mužov a žien. 15 Ešte aj na ulice vynášali chorých a kládli ich na postele a lôžka,
aby aspoň Petrova tôňa padla na niektorého z nich, keď tade pôjde. 16 Aj z miest okolo
Jeruzalema sa zbiehalo množstvo ľudu, prinášali chorých a trápených nečistými duchmi a
všetci sa uzdravovali.

Pri pozornom čítaní týchto textov zistíme, že sa zhodujú vo viacerých bodoch. Nasledujúca tabuľka ukazuje, že tieto tri texty vždy nasledujú po správe o konkrétnych udalostiach a sú istým zhrnutím. Dej sa neposúva dopredu a opis je iba všeobecný a súhrnný.

	Správa o činnosti	Zhrnutie
I. Sk 2	Sk 2: Turíce a Petrova reč, obrátenie 3000 ľudí	2,42-47 - učenie apoštolov - divy a znamenia apoštolov - spoločný majetok - spoločná modlitba a lámanie chleba
II. Sk 3-4	Sk 3-4: Petrova reč v chráme,	4,32-35 - jedno srdce a duša - spoločný majetok - svedectvo apoštolov
III. Sk 5	Sk 5: Petrova reč v komunite (Ananiáš a Zafira)	5,12-16 - divy a znamenia apoštolov - spoločná modlitba

Pre správne pochopenie treba zohľadniť, že Skutky apoštolov sú neskoršieho pôvodu (vznik asi v roku 90) a spätne opisujú udalosti spred 40-60 rokov, ktoré autor nie vždy zažil osobne. Pavlove listy (napísané 51 - 64) zasa ponúkajú priame svedectvo človeka píšuceho o situácií, ktorú sám zažil. Pavlove listy svedčia o konkrétnych problémoch, nedorozumeniach a hádkach v kresťanských spoločenstvách hneď na začiatku.

Jedným z aspektoch Skutkov je aj snaha podať počiatky Cirkvi v ideálnom svetle a použiť ich ako príklad a povzbudenie pre čitateľov (pastoračný úmysel). Dnešný text z 1Kor 1,10-17 výslovne hovorí o roztržkách a nedorozumeniach medzi kresťanmi v Korinte.

Okolnosti listu

Autorom 1Kor je apoštol Pavol a napísal ho 56/57 počas svojho pobytu v Efeze. List je určený pre kresťanské spoločenstvo v meste Korint, ktoré Pavol založil 50/51-52 počas svojej druhej misionárskej cesty (spolu so Sílasom a Timotejom). V Korinte boli kresťania židovského i pohanského pôvodu.

Korešpondencia

Medzi Pavlom a Korinťanmi boli osobné a intenzívne kontakty: Navštívil ich počas druhej i tretej misionárskej cesty a mali bohatú vzájomnú korešpondenciu. V NZ máme dva Pavlove listy Korinťanom, ale vieme, že Pavol napísal do Korintu aspoň ďalšie dva listy, ktoré sa nezachovali. Aj Korinťania viac krát písali Pavlovi, alebo mohol mať Pavol správy o živote kresťanov v tomto meste z ústnych zdrojov.

Mesto Korint bolo významné hospodárske centrum Rímskej ríše. Nachádzalo sa na dôležitej obchodnej ceste a malo prístup k dvom moriam s dvoma prístavmi. Bolo založené v 9. stor. pred K. a zažilo rozkvet filozofie a obchodu. V 1. stor. po K. malo asi 100.000 obyvateľov a z toho boli asi 2/3 otroci. Žili tam obyvatelia z rôznych sociálnych skupín a mnohých národov z viacerých častí ríše. Mesto sa takisto vyznačovalo prítomnosťou rôznych náboženstiev a kultov. Ekonomická prosperita a sociálne rozdiely medzi obyvateľstvom mali za následok zníženú morálku. Tieto problémy a okolnosti sa odzrkadľujú aj medzi kresťanmi a Pavol reaguje na teologické, sociálne a morálne otázky kresťanov.

Text 1Kor 1,10-17

A Prosím vás, bratia, pre meno nášho Pána Ježiša Krista, všetci hovorte to isté, aby neboli medzi vami roztržky, ale aby ste boli dokonalí v rovnakom zmýšľaní a v rovnakom úsudku.

B [11] Lebo z domu Chloe mi o vás, bratia moji, oznámili, že sú medzi vami sváry. [12] Myslím na to, že každý z vás hovorí: "Ja som Pavlov," "Ja Apollov," "Ja zasa Kéfasov," "A ja Kristov."

C [13] Je Kristus rozdelený? Vari bol Pavol za vás ukrižovaný? Alebo v Pavlovom mene ste boli pokrstení?

D [14] Ďakujem Bohu, že som nikoho z vás nepokrstil, okrem Krispa a Gája, [15] aby nik nemohol povedať, že ste pokrstení v mojom mene. [16] Ba pokrstil som aj Stefanasov dom. Inak neviem, či by som bol ešte niekoho pokrstil. [17] Lebo Kristus ma neposlal krstiť, ale hlásať evanjelium, a nie v múdrosti slova, aby nebol vyprázdnený Kristov kríž.

Štruktúra:
Pre lepšie pochopenie textu si ho môžeme rozdeliť nasledovne

A prosba/oslovenie (v. 10)
B opis skutkového stavu (v. 11-12)
C kresťanská náuka (v. 13)
D zhrnutie Pavlovho pôsobenia (v. 14-17)

A prosba/výzva k jednote (v. 10):

Úvodná výzva „pre meno nášho Pána Ježiša Krista“ svedčí o vážnosti situácie. Pavol ju používa iba vo výnimočných prípadoch (1Sol 4,1 „Napokon vás teda, bratia, prosíme a napomíname v Pánu Ježišovi, aby ste čoraz viac rástli v tom, čo ste od nás prijali: ako máte žiť a páčiť sa Bohu, ako aj žijete“; 2Sol 3,6 „Bratia, prikazujeme vám v mene nášho Pána Ježiša Krista, aby ste sa stránili každého brata, ktorý žije neporiadne, nie podľa učenia, ktoré prijal od nás“). Ohrozená jednota Cirkvi je vážna záležitosť.

Napriek tomu Pavol používa mierne prostriedky a začína prosbou „Prosím vás“. Toto slovo sa dá preložiť aj ako „povzbudzujem vás“.

Kresťanov nazýva „bratia“. Bolo to bežné oslovenie medzi kresťanmi, ktorí tvorili novú duchovnú rodinu. Toto oslovenie je prevzaté zo Židovstva.

„Jednota“ o ktorú sa Pavol usiluje nie vonkajšia jednota, nie iba mierové spolužitie, alebo znášanie sa na liturgických sláveniach. Kresťania nemajú žiť tak, aby sa iba dokázali strpieť. Ide tu o viac: jednota by mala vychádzať z ich jednomyseľnosti („rovnaké zmýšľanie, rovnaký úsudok“). Zmýšľanie je vnútorná orientácia a nie vonkajšie postoje. Vnútorné nasmerovanie zmýšľania a vôle, smerovanie morálneho vedomia treba neustále obnovovať („premeňte sa obnovou zmýšľania“ Rim 12,2).

V čase, keď si mnohí z viery vyberajú to, čo im vyhovuje, treba zdôrazniť potrebu vnútornej jednoty, jednoty vo viere, jednoty v tom, čo nám dá spoločný smer. Táto jednota sa týka viery a nie pozemských vecí a záležitostí (futbalový klub, obchod kde nakupujem…). Jednota vo viere znamená čerpať z tradície a bohatstva, ktoré Cirkev má vo svojej viere. Všetko čo bolo vyhlásené za poklad viery ostáva pravdivé, treba to len prehlbovať, aplikovať a lepšie pochopiť. Preto je možný a potrebný rast a postup v chápaní a múdrosti u jednotlivcov i v spoločenstve.

B opis skutkového stavu (v. 11-12)

Pavol dostal správy „z domu Chloe“. Chloe (ženské meno) musela byť známa postava v Korinte, keď ju Pavol spomína. Jej ľudia sú členovia rodiny, domácnosti, alebo kresťania, ktorí sa u nej schádzali. Teraz sú na návšteve u Pavla v Efeze (1Kor 16,17 „Teším sa prítomnosti Stefanasa, Fortunáta a Achaika…“).

Zo správ, ktoré prinášajú sa dozvedáme o existencii viacerých skupín v Korinte. Ich členovia sa odvolávali na rôzne osobnosti – evanjelizátorov: Pavla, Apolla, Petra. Pavol odpovedá, že kým oni sa hlásia k jednotlivým vodcom, on – Pavol – sa hlási ku Kristovi „ja som Kristov“.

C kresťanská náuka (v. 13)

Rétorické otázky slúžia na zdôraznenie jednoty, veď neexistuje dôvod k rozdeleniu. Jednota nezávisí na učiteľovi, alebo na tom, kto udelil krst. Jednota je založená na Kristovi, ktorého hlásajú všetci evanjelizátori. Kristus bol ukrižovaný za všetkých a v jeho mene boli všetci pokrstení. Ako je iba jeden Kristus, tak mu všetci patria.

Všetci boli pokrstení „do jeho mena“, do jeho smrti. Boli ponorení do vody (symbol smrti) a z vody vstali (symbol života). Krst je aj oblečenie si Krista: Gal 3,27 „Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli.“

Obrad kresťanského krstu bol odvodený z obradného kúpania u židov, ale dostal oveľa hlbší rozmer a význam.

D Zhrnutie Pavlovho pôsobenia (v. 14-17)

Nakoniec Pavol podáva súhrn svojho pôsobenia v Korinte. Vzdáva vďaky Bohu (= koná eucharistiu - vďakyvzdanie). Pavol celý svoj život vnímal ako vďakyvzdanie. Nie iba niektoré momenty mali patriť Bohu, ale stále chcel žiť tak, aby to bolo na Božiu oslavu. Celým životom prinášal bohoslužbu.

Jej konkrétnym plodom je niekoľko osôb, ktoré pokrstil (Krispus, Gájus a Stefanasov dom). Krispus bol predstavený synagógy v Korinte, ktorý sa obrátil na Pavlove kázanie (Sk 18,8). Gájus bol konvertita v dôsledku Pavlovho kázania a Pavol býval u neho keď bol v Korinte (Rim 16,23). Stefanasov dom (rodina) boli prví, ktorí sa obrátili z provincie Achájsko. Stefanas je teraz s Pavlom v Efeze (1Kor 16,15-17).

Kresťania si od začiatku uvedomovali význam krstu. Krst je bránou do kresťanského života a ním sa stávame členmi Cirkvi. Zásluhy, ktoré Kristus získal na kríži sú aplikované na pokrstených – pri krste sa pripodobňujeme Kristovej smrti a zmŕtvychvstaniu (Rim 6,3-4).

Toto miesto („pokrstil som Stefanasov dom“), svedčí o praxi krstiť celé rodiny, vrátane detí. Taká istá prax je dosvedčená aj v Sk 16,15; 16,33; 18,8;

Sk 16,15 A keď sa dala so svojím domom pokrstiť, prosila nás: "Ak si myslíte, že som verná Pánovi, poďte do môjho domu a zostaňte." A prinútila nás.

Sk 16,33 V tú nočnú hodinu ich vzal, vymyl im rany a hneď sa dal pokrstiť on i všetci jeho domáci.

Sk 18,8 A predstavený synagógy Krispus uveril Pánovi s celým svojím domom; aj mnohí Korinťania, ktorí počúvali, uverili a dali sa pokrstiť.

Pavol vo v. 17a zdôrazňuje svoju hladnú činnosť - hlásanie evanjelia. Neznamená to odmietanie krstu – veď Pavol v skutočnosti aj krstil. Krst však predpokladá a vyžaduje aj ohlasovanie: „viera je z počutia“ (Rim 10,17). Pavol sa zameriava na učenie a necháva, aby druhí krstili a zberali plody jeho práce.

Preto je dôležité správne chápať vzťah **sviatostí a ohlasovania. O**hlasovanie môže pomôcť prijať sviatosti s lepšou pripravenosťou: uvedomiť si ich význam a dosah. Na druhej strane milosť zo sviatostí pomáha pochopiť ohlasovanie.

Zhrnutie

Pavol v tomto úryvku ukazuje, že naša jednota má byť predovšetkým vo viere. Znamená to vernosť pokladu viery, ktorý musíme rozvíjať a aplikovať. Možné je to iba vďaka nášmu

spojeniu s Kristom, ktoré nastáva vo sviatosti krstu. Krst, ako aj iné sviatosti však nie sú žiadnou magickou formulkou, ale vyžadujú primeranú výchovu a formáciu.

Záverečná modlitba

Bože, Duchu Svätý, ďakujeme ti, že si nás viedol pri čítaní Svätého písma. Veríme, že Ježiš Kristus je pravda. Posilňuj nás v tejto viere. Veríme, že Ježiš Kristus je cesta. Pomôž nám zachovávať všetky jeho slová a nasledovať jeho príklad. Veríme, že Ježiš Kristus je život. Uč nás s úctou a láskou často prijímať sväté sviatosti na udržanie a zveľadenie Božieho života v nás. Panna Mária, nech na tvoj príhovor prijímame a v srdci zachovávame každé slovo, ktoré pochádza od Boha.